

I malmens rike

Gruvevirksomheten i Gällivare og Kiruna holder liv i store deler av Nord-Sverige. I over hundre år har malmen vært livsgrunnlaget her oppe. Men det er ikke lenger bare mineralrik malm som får norrlänningen til å grave hull i marken.

BARNEHJEM: Luleå GKs klubbhus ser ut som en ærverdig herregård, men ble faktisk bygget som barnehjem.

BRA GREENER: Gällivare GK har bra greener, men mye mangler på fairway. Fremst er det gress det trengs mer av. Likevel er det en morsom bane.

Golfinteressen er i høyeste grad levende i Nord-Sverige. Langs jernbanen mellom Luleå og Narvik finner du en rekke golfbaner. Vi har besøkt tre av disse.

Jernkøller og myggmiddel Vi står på øvelsesgreenen på Gällivare-Malmberget GK. Det er kveld, men solen henger fremdeles høyt. Midnattssolen lyser, vi er flere mil nord for polarsirkelen. Målet er å sette fem korte putter på rad, men myggens surring gjør det vanskelig å holde konsentrasjonen.

Proffer som klager på publikum som ikke er stille nok, burde prøve å sette en metersputt med

en mygg i øret. Helt umulig. Det er myggår, forteller lokalbefolkningen, og blodsugernes fremferd legger en demping på forventningen til neste dags runde.

Klokken ti dagen etter stiller vi til start, vel innsmurt med myggmiddel, og med jernkøllene fremst i bagen. Håpet er at blodsugerne holder seg borte, og at ballen holder seg på den smale fairwayen, for bredt, det er det ikke. Gällivare-Malmberget er EUs nordligste 18-hullsbane, og selv om det er i begynnelsen av juli, er det ikke mer enn tre uker siden sommergreenene åpnet. Fra utslaget på hull 11 kan vi se skianlegget *Dunderet*, hvor det fremdeles ligger snøflekker i skyggen.

Presisjongolf. Åpningshullet er et lekkert par-5. Er du av de langtstående går det å nå på to, men da skal du i tillegg slå beint. Skogen og lyngen står tett på fairwayen.

Driveren får stort sett stå i fred i bagen. Da var en nyinnkjøpt rescuekølle ofte et bedre valg. Det er som regel ikke mye å gå på. Selv slag som føles og ser bra ut kan bli katastrofe om det bare avviker noen meter fra siktelinjen.

Samtidig som banen er vanskelig, er den også morsom. Flere vakre korthull, og vanskelige par-5, med skogen og enkelte vannhinder som største utfordringene.

Banens største problem er beliggenheten. Så

FAKTA

Å komme dit: Fra Nord-Norge kommer du lett til med egen bil. Sørfra kan det være fordel å fly til Luleå, via Stockholm. Avstandene mellom banene gjør leiebil til en nødvendighet.

Å bo: Det finnes en rekke sjarmerende overnattingssteder, enten du vil bo på landet, eller i byen. Statshotellet i Luleå er et ærverdig gammelt hotell. Velger du overnatting i Luleå får du gode mulighet for nattliv. Her er det gode restauranter og billig shopping.

Gällivare GK
Greenfee: SEK 250 per dag.
www.gmgk.se

Boden GK
Greenfee: SEK 250 per dag, tre dager SEK 600.
www.bodengolf.nu

Luleå GK
Greenfee: SEK 275 per dag.
www.luleagolf.se

Haparanda GK
Greenfee: SEK 270 per dag
www.haparandagk.com

TEKST OG FOTO: SJUR O. ANDA

SIGNATUREN: Hull 4 er signaturhullet på Boden GK. Hold til høyre og litt langt for å være sikker på å unngå vannet.

KLIPPE, KLIPPE, KLIPPE: Selv om banesjef Peter Andersson i Gällivare GK har mye annet å gjøre, bruker han største delen av dagene på en klippemaskin. Med kun tre mann i bane-personalet blir det mye klipping.

langt nord er sesongen kort, og det er store mangler i finish. Problemet ligger først og fremst på fairway, som er bygd opp på slagg fra gruvedriften i byen. Slagget har ypperlige dreneringsegenskaper, men blir også fort veldig varmt, så når midnattssolen står på hele døgnet, blir det rett og slett for varmt og tørt.

Derimot holdt greenene god standard. Et annet problem for klubben er at de kun har tre ansatte som skal pleie banen. Banesjef Peter Andersson skal egentlig bruke sin tid på administrasjon og sponsorvirksomhet, men da vi treffer ham, sitter han godt plassert på en greenklipper.

– Før var vi fem som jobbet på banen, da gikk det bedre. Nå blir det bare klipping, hele sesongen, sier Andersson.

I Gällivare/Malmberget er press på banen et ukjent fenomen. Har du tenkt å spille på kvelden eller natten, kan derimot myggen gjøre at du skynder deg fra hull til hull, og lukten av myggmiddel ligger tett over treningsområdet.

– De har lagt banen på distriktets mest mygg-tette område, sier en fra lokalbefolkningen lakonisk, mens han smører seg inn med myggmiddel.

Grønnere gress. Bilen tar oss sydover, og vi merker tydelig at bondelandet er avfolket. Fra vi forlater Gällivare, med kurs mot Boden, går det fire mil før neste tegn på sivilisasjon. Da passerer vi en rasteplass hvor de reklamerer for røkt laks. Etter dette går det ytterligere noen mil før vi kjører gjennom et lite tettsted. Veien er stort sett tom, utenom når vi må kjøre gjennom små hus-samlinger, med spennende navn som *Hårsprång- et*, *Harads* og *Vuollerim*, da er det tegn på at det tross alt bor folk her. Derimot står mange hus tomme.

På vei sydover passerer dyrkingsgrensen, og det blir en merkbar forskjell i vegetasjonen. De

karrige skogene med lyngmark erstattes av jordbruksmark. Veien er god, og bilene få. En elgku med kalv gjør at vi må stoppe bilen. Skogens dronning ser uinteressert på oss, før hun forsvinner blant trærne. Det er nesten flere dyr enn bilister ute, så den 23 mil lange turen tar bare drøyt to timer.

Boden Golfklubb ligger idyllisk til ved Luleåelvens bredde. Selve elven kommer ikke i spill, men det er nok av vann på banen allikevel. Kontrasten mot Gällivare-Malmberget er stor. Her er gresset bokstavelig talt grønnere, og ikke minst tettere. Både fairwayer og greener holder fin klasse.

Vi får følge av to damer, som begge for enkelhetens skyld heter Monica. De to første hullene er relativt enkle, først et kort par-4, og så et litt lengre par-5. Begge med god plass for driveren. Det er en befrielse å ta beistet ut av bagen, og kunne dra til. Etter Gällivare-Malmbergets trange fairwayer oppleves Boden som særdeles bredt.

Også på fasilitetene merkes forskjellen mot banen lenger mot nord. Et flott klubbhus med god mat sikrer en stabil lunsj før ettermiddagen skal nytes på Luleå GK, som ifølge Monica og Monica skal være distriktets beste bane.

Skuffelse. Luleå er Nord-Sveriges største by. Her finnes det gode shoppingmuligheter, enten du er ute etter billig kjøtt, øl eller golfutstyr. Luleå GK ligger i Rutvik, ikke langt fra E4 nord for byen. Klubbhuset er et gammelt barnehjem, men ser mest ut som en elegant herregård.

På drivingrangen står en gammel VW boble som mål. Klubben har lange aner, og feiret 50-årsjubileum i fjor. Klubbens medlemmer har 27 hull å velge mellom når de skal spille golf: De tre nihullsslyngene *Renen*, *Bjørnen* og *Hermelin*.

Hermelin er en åpen og ganske flat bane, vel utsatt for vær og vind. Klubben kaller det *links-*

VELKOMMEN TIL FINLAND: Grensen mellom Sverige og Finland går rett over den fjortende greenen, eller den sjetten, avhengig av hvilket land du startet rundene i.

HELT PÅ GRENSEN

Slaget er godt. Ballen flyr langt, og lander ikke før det har gått en time. På Green Zone, lengst inn i Bottenviken, krysser du både landegrenser og tidssoner under spillets gang. Så synd at samarbeidet over landegrensene ikke er like bra som banen.

Fem av hullene på Green Zone golfbane ligger hovedsakelig på den finske siden, resten i Sverige. Her lever Haparanda Golfklubb, med base i Sverige, og Green Zone Golfklubb, med base i Finland, side om side.

Tanken fra begynnelsen var å få til noe stort sammen.

– **Vi håpet** at dette kunne bli noe unikt, og at banen skulle bli en stor turistattraksjon, men det har ikke blitt så mye turister allikevel. Det kommer av og til noen fra USA som synes det er veldig spennende med grenseløs golf, sier Emil Innala, bane-sjef i Haparanda Golfklubb.

Historien om golfbanen begynte da to golfende arkitekter flyttet til Torneå, Haparandas finske søsterby. De så potensialet, og satte i gang prosessen.

I 1987 ble området mellom landene utpekt som det beste, og i 1989 ble banen bygd. I begynnelsen var det en del komplikasjoner rundt grensekrysningene, og du kunne støte på bevæpnede grensevakter når du spilte. Det var også tollbestemmelser å ta hensyn til, med begrensninger på hvor mye sprit og tobakk du kunne ta med deg. I og med at begge landene nå er med i EU, merker du i praksis ikke noe til grensepasseringene annet enn når du skal inn på klubbhuset på finsk side. Da vil de gjerne ha euro istedenfor svenske kroner.

aktig, men banen fremstår mer som en parkbane uten trær. Disse ni hullene sto ferdige i 2002, og bærer vel fortsatt preg av at vi er langt mot nord, med dårlige vekstforhold.

Layoutmessig blir hullene ganske like, men det finnes klare utfordringer.

Rundt om på banen står det flere gamle restaurerte uthus. Disse blir, merkelig nok, regnet som en organisk del av banen, og gir således ikke rett til fri dropp.

Renen ble de ni siste for oss i Luleå. Både når

det gjelder layout og standard er det en annen klasse over disse ni, som ble helt ferdige i 1987.

Renen er lagt ut i et vakkert parkmiljø. Hull 2 og 3 husker vi med særlig glede.

Mens vi teller myggstikk, og forsøker å ikke klø oss, gjør vi en oppsummering av en intensiv helg. Gällivare lever godt på sin sjarm, og en utrolig avslappet atmosfære. Luleå har det mest komplette golfanlegget, men fremsto som litt kjedelig. Aller helst drar vi nok tilbake til Boden, der er det både finish, sjarm og utfordringer. 🍷